

286

Namn: WISS, Karl Gustaf Grad: SoldatBostad: Sal tarp nr. 23 Socken: St. LånFödd 1855 26/2 Tjänstgjort vid: I. 10 reg.te 1. komp. med nr. 23.Kom i tjänst: 1872 19/12 Erhöll avsked: 1904 6/9 Tjänsteår: 32 8/12

I tjänsten ådragen skada:

Erhöll svärdsmedalj:

Underhåll åtnjutes från: 1905 1/3 Underhållsbrevets dag: 1905 10/5

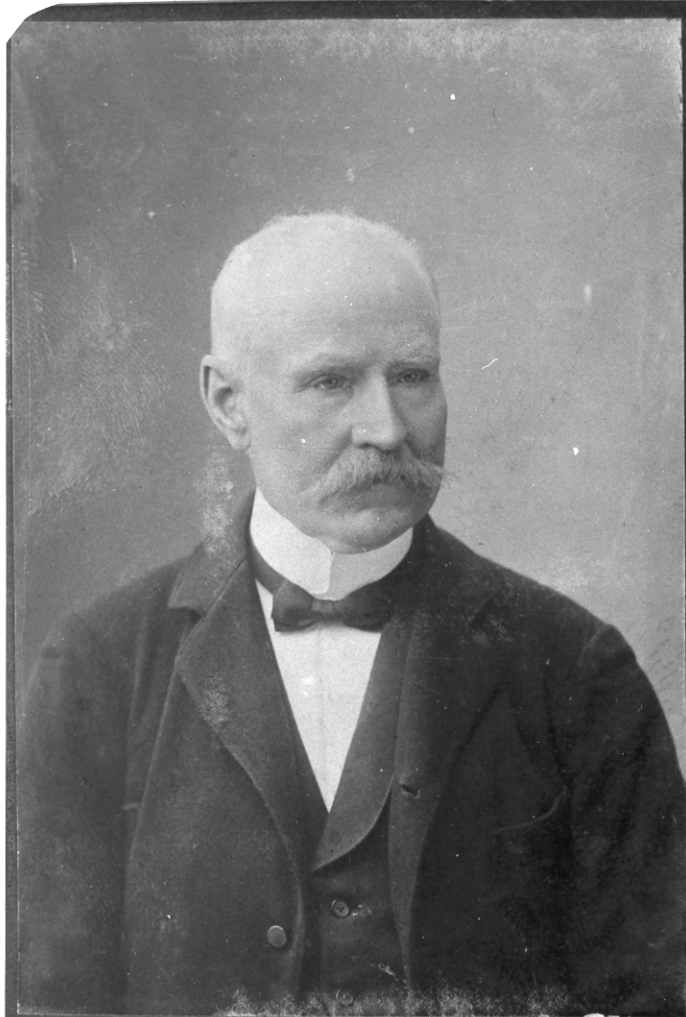
Underhållsbelopp

enl. underhållsbrev		efter uppflyttning den <u>11/3 1915</u> <u>11/3 1922</u>	
Pension	Korprals ell. vicekorprals tillägg	Pension	Korprals ell. vicekorprals -tillägg
<u>67</u>	-	<u>100</u>	-
		<u>200</u>	-
		<u>50</u>	-

Anteckningar:

Kabrinetolm
Redovisning Kal. 267 kr. 39.-
 " 269 " 100
 " 326 " 61.-

Jän den ¹⁰⁰ 5/1 1935

H. CEDERIN
KATRINEHOLM.

H. CEDERIN
KATRINEHOLM.

Soldaten Carl Gustaf Wiss, född Carlsson i Nykyrka 26/2 1855 och hans hustru Johanna Charlotta Johansdotter, född i Floda 10/10 1856.

Wiss började som soldat för rote nr 23 Remna i Stora Malm 19/12 1874 och inflyttade på torpet 1875. Kvarstog i tjänst till 6/9 1904.

Dog 5/1 1935.

Remna soldattorp nummer 23, Stora Malm socken.

Framför torpet står soldaten Carl Gustaf Wiss och hans hustru
Johanna Charlotta Johansdotter

Stugan finns kvar, men ladugården är riven. (1984).

Uppgifter enl. Husförhörslängden:

Soldat: Carl Gustaf Carlsson Wiss

Född: 1855 26/2 Nykyrka

Död: 1935 5/1

Infl. Från Bettna 1875

Utf.

Hustru: Johanna Charlotta Johansson

Född: 1856 Floda

Död: 20/8 1926.

Infl. 1881

Utf.

Vigda: 1881

Barn: Hans, Ida Lovisa Broberg, född 1873 20/1 i Bettna, vistas i Björkvik.
 Hilma Charlotta född 1881 6/7 i Malm
 Ida Sofia född 1883 15/12 " "
 Carl Oscar född 1886 7/1 " "
 Emma Lovisa född 1887 5/11 " "
 Anna Matilda född 1889 11/11 " "
 Elin Josefina Wilhelmina född 1893 19/4 " "

Not: År 1875. Wiss arb. till d. 8 nov. 1875 å Jernvägen vid Bettna Kyrka, adr.
 Löta-stugan Bettna.

Carl Gustaf Wiss var son till drängen vid Drögsta gård i Nykyrka socken,
 Carl Peter Jonsson, född 1817 5/3 i Lerbo, och hans hustru Johanna Ersdr.
 född 1821 25/7 i Bettna.

Uppgifter enl. GM-rulla:

Antagen: 19/12 1874 Avsked: 6/9 1904

GM-1876: Alder 21 3/12. Tjänste-år 1 9/12. Längd 5,8, ogift

" 1879: " 24 3/12 " 4 9/12 " " "

" 1883: " 28 3/12 " 8 9/12 " " gift

Gen. mönstringen 1883 var tydligen den sista i sitt slag. Ivarje fall finnes ej, efter detta år, några rullor att tillgå i arkiven. Och genom 1901 års beslut om ny härordning, började det gamla indelningsverket att avvecklas. Någon nyrekrytering av soldater skulle inte förekomma, men de som de som redan tagit anställning fick stanna kvar. Man underlättade dock möjligheterna för soldaterna att taga avsked, och tjänstetiden för erhållande av pension sänktes från 30 till 25 år. Vidare kunde soldaten träffa uppgörelse med sina rotebönder, att efter avskedet, och sedan roten blivit vakantsatt, få besitta torpet under sin och hustruns livstid. I många fall utan att betala arrende. Dock skulle soldaten verkställa erforderliga reparationer av husen samt underhåll av gårdesgårdar. Vidare kunde kontrakten innehålla bestämmelser om "in natura" från roten, t.ex. vissa kvantiteter halm och hö vilka fritt skulle levereras vid torpet.

Dessa uppgörelser kan betraktas som rotens bidrag till soldatens pensionering.

Ett bidrag som bönderna troligen gav i glädjen över, att en 200-årig pålaga, som många gånger pressat dem hårt, nu skulle upphöra, nämligen "det ständiga knektehållet."

Carl Gustaf Wiss var den sista soldaten på Remna rote nr. 23. Han erhöll avsked den 6/9 1904 efter en tjänstetid av 30 år. Vid sidan av sin tjänst, och efter sin pensionering sysslade Wiss med byggnadssnickeri. Han utförde bl. a.

arbeten åt Eriksbergs Säteri. Han byggde också om Remna soldattorp. Ing. Karl-Gunnar Wiss, Katrineholm berättar att han i sin ägo har en del snickarverktyg som hans farfar soldaten C.G. Wiss tillverkat.

Wiss var mycket upprörd över att han fick samma namn som den föregående soldaten på roten. Den för stöld dömdes, och från regementsrullan avförde, Karl Johan Johansson Wiss, född 1848 14/5 i St. Malm. Man kan mycket väl förstå C.G. Wiss känslor. Namnet var ju på något sätt skämt genom den föregående soldatens brott.

Efter sin pensionering bodde Wiss under många år kvar på torpet. Men de sista åren av sitt liv tillbringade han hos anhöriga vid Valla Gård i Björkvik, där han avled den 5/1 1935, han var då 80 år gammal, och begravdes på St. Malms kyrkogård.

Vidare kan nämnas, att rote-kistan för Remna rotes soldater finnes bevarad hos kontr. ass. Martin Eriksson, Katrineholm, en son till en av rotebönderna i Remna. Eriksson upplyser också om att Wiss utförde en del sysslor vid Remna skola, bl.a. svarade han för att ved fanns sågad och huggen i erforderlig mängd.

Katrineholm i mars 1984,
K. Hult.

Uppgiftlämnare; Ing. Karl Gunnar Wiss, Katrineholm.

Övriga källor: Husförhörslängder från St. Malm.

General Mönsterrullor, Södermanlands Regemente åren 1876- 79- 83;
Kontrakt mellan korpralen nr. 300 K.E. Karlsson och Rotehållarna
av den 12/11 1894.

Fanjunkare Evert Wahlberg, Strängnäs, Datablad.